kejši deblo dobilo in svojo gosto oberšo na dalječ razširilo. Zató, in le samo zató perstavimo še neke vošila za pomnoženje naročnikov in bravcov naših Novíc. Zdi se nam, de bi v ta namen še pri sledečih stanovih nekoliko več okopavanja, več zalivanja, več ljubezniviga oskerbljenja našiga drevca treba bilo.

1.) Častita duhovšina, v oskerbljenje duš postavljena, se je v naročenji Novíc od začetka do zdaj nar bolj obnesla. Skoraj šest sto natisov, prejetih v pretečenim létu, je res lepo število. Pa če se ozremo na število far, vikarij in podfar v celi okoljšini, kjer naše Novíce za domače imajo, in na množico duhovšine pri njih postavljene, se nam to število prejetih natisov vunder še premajhno zdi. Nobene bukve, nobeno branje tolikanj k omikanju našiga slovenskiga jezika ne pripomore, kakor Novíce. Sej so se brale že popred mnoge pridige, bralo se je dokaj druziga slovenskiga pisanja, pa kakó je bilo takrat, kakó pa je zdaj! Novíce so še le do živiga unele in uterdile ljubezin do čiste slovenšine, Novíce, ki nam v kratkih prijetnih sostavkih od vsih v človeško življenje segajočih rečí, od mnogih vednost pišejo, ki nam v čisto omikanim jeziku takó razumljivo in do živiga govoré! Ni ga stanú, ki bi po svojim poklicu in po priložnostih njemu odpertih v omikanji samolastniga in ljudskiga jezika — pa tudi v podučenji, v razjasnjenji ljudstva toliko opraviti zamogel, kakor duhovski stan. Zató, kakor pohvaljeni kmetovavec iz Komna v vsaki vasi saj ene Novíce, tudi mi ene Novíce v rokah vsaciga, pa clo vsaciga v oskerbljenji duš stoječiga duhovnika želímo.

2.) Kantonski komisarji in uradniki so prejemali štirnajst natisov. To je pač malo malo. Pa ne bo pri tem ostalo ne. Obloženi so ti gospodje, res de z dokaj opravili, beliti si morajo glavo in neutrudno delati v oskerbljenji svojih dolžnost. Pa tudi so prepričani, de jim je, kot izpeljavajočim gosposkam Vladarstva, tudi izročeno osrečenje ljudstva, de pa to osrečenje se ne opravi tolikanj z oznanovanjem suhe besede postav, kakor marveč z prijaznim razumljivim pogovoram, z lepim podukam in živim izgledam, in de vse to opravljati, je treba materni jezik ljudstva si usvojiti in s časopisam v izobraženje ljudstva namenjenim dobro soznaniti se. Torej se nadjamo, de v tléh tega stanú se bodo koreninice naše zale sadike še dosti bolj razprostile.

3.) Za grajšake ali njih oskerbnike je bilo natisov osem in šestdeset. Beremo med prejemniki tega stanú iméma visokorojenih gospodov in posestnikov lepih in velikih grajšín, posestnikov srednjih in majhnih grajšín pa clo malo. Če pa pomislimo, de jih je v marsikterim okraji toliko grajšín, de se lahko od grada do grada z znamnjem pomenijo; če pomislimo de polje mnogih grajšín še dolgo takó obdelano, takó ogospodarjeno ni, de bi posestniki podukov v kmetijštvu lahko pogrešali; de ravno grajšaki prostiga kmetovavca ne le z besedami in poduki, temuč z živim izgledam razjasnjevati zamorejo; de poboljšanje kmetije podložniga kmeta tudi grajšakam v korist pride, kér kmet s pomnoženim perdelkam grajske dohodke lože in brez soldatov in rubežen opravlja; če pomislimo, de Novíce ravno v tem stanu, od kteriga bi se bilo poleg duhovšine narveč za blagostanje domovíne nadjati, so do zdaj takó malo bravcov našle, se nam vunder milo zdi!

4.) Kaj čmo pa govoriti od učilnic in učiteljev na deželi? Rečemo le tole, de med pet in petdesetmi natisi, in med tem, kar je v lanjskih in tudi poprejšnjih Novícah od pomnoženja učilnic, od neutrudljiviga prizadevanja izobraženih učiteljev, od bistrih za učenje in vse dobro perpravnih glavic mladosti pisano bilo, nič kaj prave primere ne najdemo. Izgovoriti pa moramo učilnice s pičlim premoženjem, učitelje pa z njih pičlo plačo, in nadjamo se, de si bodo šolske soseske čedalje več prizadevale, to malo denarjev, kar en natis Novíc na léto veljá, omisliti, de bo za naprej vsaka učilnica na deželi svoje Novíce imela.

5.) Še nekoliko besed, vam posestnikam in kmetovavcam! Veselimo se zaslediti, de so Novíce že tudi v kraje zašle, kér je še zlo zlo tèma, in upamo, de bo tudi v tistih krajih zora brihtnosti in napredovanja v kmetijstvu, v rokodelstvu, v mnogih natorskih vednostih kmalo zasijala. Vi posestniki in kmetovavci! ste za duhovšino nar več natisov Novic prejemali: dve sto in trideset je lepo razveseljivo število. Pa vender ga želimo še dosti bolj pomnoženiga viditi. Sej jih je v okoljšini naših Novíc nar manj desetkrat toliko premožnih kmetovavcov, kteri se v obširu svojih kmetij, v umnosti in brihtnosti, in že tudi v oskerbljenji svojiga polja od drugih razločijo. Ne mudite se v naročenji Novíc, kteri jih še nimate, dajajte lepe očitne izglede svojim manjšim in manj razumnim sosedam, kteri jih bodo nar raji od vas posnemali. Takó boste spolnili tó, kar so vam priporočili v svojim predgovoru častiti pisavec neprecenljive, spomina večne hvaležnosti vredne kmetijske kemije!

V Terstu mesca prosenca 1848. J. C—r.

Cesarsko poslavljenje.

V dopisu gosp. Drja. Pejakovića, vredništvu Novíc iz Beča (Dunaja) 13. dan tega mesca poslanim, beremo veselo novíco, de Njih veličanstvo, naš presvitli Cesar Ferdinand, ki so lani „pervence“ gosp. P. Preradovića in pa „zemljovid“ gosp. D. Seljana v svojo lastno knjižnico vzeli in jima za te dela „zlati svetinji za učene“ podariti blagovolili, so zopet svojo očetovsko ljubezin do slovanskiga naroda v tem pokazali, de so sledeče 4 dela gosp. Vuka Karadžića, za serbski jezik in slovstvo nar bolj zasluženiga možá, namreč „poslovice“, „serbske narodne pesme“, „o serbskom jeziku i pravopisu“, in „novi zavjet“ v svojo knjižnico vzeli in mu drag brilantski pèrstan podarili. Pèrstan je že sam na sebi visoke cene (okoli 1200 goldinarjev), v veličini dvajsetíce ima v sredi velik drag kamen (rubín) v velikosti manjšiga golobjiga jajca, na njem slavno čerko F v brilantih, in okoli njega 10 brilantov, grahove velikosti. Neprecenljivo ceno pa dobí tak dar iz rók presvitliga Cesarja, in nam je očiten dokaz, kakó visoko spoštujejo milostljivi Oče Ferdinand tudi občnokoristno prizadevanje slovanskiga naroda.

Odpovéd.

V poslednjim listu dano oznanílo, de se bojo konji za vojaško vožnjo v Selih kupovali, je preklicano.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 22. Prosenca.		V Krajnji 17. Prosenca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	27	2	34
1 » » banaške	2	30	2	40
1 » Turšíce	1	37	1	52
1 » Soršice	—	—	2	15
1 » Rèží	—	—	2	1
1 » Ječmena	1	45	1	46
1 » Prosa	1	49	1	50
1 » Ajde	1	34	1	27
1 » Ovsa	1	—	1	4

Cena prešičev na somnji v Krajnji: *Prešiči* po 8, 7, in 6 krajc. *funt.* — *Spêh* po 20 in 22 gold. *cênt.*

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*